

At canonicæ dici jure possunt, quia regula sunt hujusmodi epistolæ ad judiciorum expeditionem, & ad rectè, honestèque vivendum, juxta præmissa supra, hoc lib. cap. 14. num. 9. ideoque Jus Canonicum vocatur, quod ex illis constat, cujus libri non sunt canonici, ut illi qui in catalogo Sacrorum Voluminum habentur, cum Spiritum sanctum authorem non obrinuerint, de quibus d. cap. 14. per tot. Sic Gelasius non in Canonicis, sed in Hagiographis Decretales constituit. Fuit verò Vvicleff per Concilium damnatus, quia his epistolis omnem auctoritatem detrahebat, adversus communem Ecclesiæ universalis approbationem eas apocryphas nuncupare ausus.

Ad Num. 7.

59 Ad hunc Gelasii locum vide Acusam in cap. Sancta, §. Item gesta, num. 23. & 24. 15. diff. Valcarcer ubi sup. in eod. textu, col. 42. Spondan. in Epitome Baronii, anno 401. num. 2. Baron. anno 419. num. 96.

60 Verbum Martyr, Græcum interpretatur Latine Testis, & martyrium idem est ac testimonium. Calepin. verb. Martyr, Nebrissenf. eod. verbo, Polyanthea novissima tom. 2. verb. Martyrium, in princip. P. Valentia in 2. 2. disp. 8. quest. 2. versic. 1. Theatrum vitæ humanæ lit. M. pag. 279. P. Suar. de Fide, disp. 4. sect. 3. num. 6. Lexicon Calvini verbo Martyr. Sed ex usu Ecclesiæ ille Martyr vocatur, qui morte pro Deo obita testificatur aliquam Fidei veritatem, vel in seipsa, vel in aliquo pio virtutis opere reluctem. Ita Valent. ubi pronuper, Theatrum vitæ humanæ, Lexic. Calvin. & alii. Dicitur etiam Martyrium religiosus locus Martyri sacrus. Calepin. Nebrissenf. Lexic. Calvin. Martyrum mentio fit in l. 2. & 3. C. de sacrosanct. Eccles. & in hac interdicitur venditio Reliquiarum Sanctorum Martyrum: quod religiosè Imperatores Honorius & Theodosius constituerunt; antea enim venire consueverant à Gentilibus, ut tradit Spondan. anno 305. n. 2.

Ibi: Sic sanè licet & ipsi Martyres.

61 Harum vocum Martyr. & Confessor, eandem vim esse ex propria significatione, animadvertunt Glossa verb. Crucifixus, in cap. Baptismi 34. de consecrat. distinct. 4. Spondan. sup. anno 194. num. 1. Consuetudine verò Ecclesiastica obtinuit, ut sancti, qui vitæ finem laudabiliter imposuerunt naturaliter, Confessores nuncupentur: illi autem, qui violentia tormentorum pro Fide extinguntur, Martyres dicantur, Theatrum vitæ humanæ ubi proximè, pag. 280. vers. Quartus gradus. Hæc tamen nomina apud veteres Ecclesiasticos Scriptores aliter usurpari solent; nam propriè eos Confessores asserunt, qui persecutionem quidem patiebantur propter Fidei confessionem, & carcere tenebantur, nondum cruciatus experti: ubi autem sævitiam carnificum sentire cœperant, Martyrum nomine decorabantur. His similes habebantur extorres, qui ne religio per illos dispendium aliquod sustineret, propriis bonis derelictis sese subtraherant; nam quandiu superstites latebant, vocabantur Confessores; morte autem in eo statu superveniente, Martyres appellabantur. Ita Spondan. ubi nuper. & anno 353. num. 11. Theatrum vitæ humanæ d. vers. Quartus gradus. Nunc de ratione martyrii est, ut mors patientis

subsequatur, unde nullus inter Martyres recensetur, etsi sævissimè torqueatur pro veritate Fidei, nisi vi tormentorum animam agat. D. Thom. 2. 2. q. 124. art. 4. Valent. sup. vers. Ut autem, Polyanthea ubi proximè. Vide etiam ad præmissa Ioan. Franc. Picum in comment. ad hymn. 2. Rhenan. in annotat. ad Tertullian.

Ibi: Hinc & Negatores dicti.

62 Horum qui præ formidine tormentorum Christum abnegabant, duplex species fuit: quidam enim publicè id parrabant, & hi si Diis immolarent, aut immolata gustarent, Sacrificati; si thus offerebant, Thurificati, & generaliter Idololatræ vocabantur. Alii erubescerent non audebant palam Christianam Religionem abjicere, sed privatim per se, vel per alios idolorum cultum profitebantur, acceptis à Magistratibus securitatis libellis, ne deinceps Religionis causâ vexarentur, quod pretio comparabatur, unde isti Libellatici dicebantur. Spondan. anno 353. n. 5. ex B. Cypriano tract. de lapsis.

Verf. Quia eorum, qui scripsere, nomina penitus ignorantur.

63 Inde oritur præsumptio erroris, seu falsitatis: idèd in Concilio Lateranensi ultimo sess. 10. de impress. libror. cavetur ne liber aliquis de rebus sacris sine nomine authoris prælo mandetur, idemque præcipitur per Trident. sess. 4. vers. Sed & impressoribus, cujus meminit D. Covar. infra, cap. Proximo, n. 1. vers. Hujus verò, Barbosa in remiss. ad Trident. d. sess. 4.

64 Ante Gelasii tempora, ac postea semper in Ecclesia egregia Sanctorum Martyrum facinora, enarratis compendio illorum vitis, publicè legi consueverunt, prout hodie ex martyrologio recitantur, & ita stabilitum est, ut passiones Martyrum legerentur, Concil. Carthagin. III. can. 13. quæ quidem ex certis authoribus veræ, & authenticæ habebantur. Quod autem Gelasius monet de gestis Martyrum non legendis, accipi debet de quibusdam prolaxis historiis, quibus vitæ eorum continebantur, quæ ob incertitudinem authorum, & superflua, vana, & erronea, quibus scatebant, apocryphæ, & ab idiotis, vel hæreticis conscriptæ putabantur. Ita Spondan. an. 401. num. 2. ubi testatur hujusmodi historias legi vetitas esse sexta Synodo cap. 63.

Ibi: Hieronymi, inquam, Augustini, Gregorii.

65 D. Hieronymum perbreve martyrologium elaborasse tradit post Baronium Spondan. anno 388. num. 12.

66 Iam ab exordio nascentis Ecclesiæ, ingruente adversus Christiani nominis professores persecutione, curæ fuit Clementi Pontifici, ut Martyrum agones memoriæ mandarentur, cui muneri septem præfecit notarios per Urbis regiones distributos, ut in singulis acta Sanctorum Martyrum perquirentes scriberent. Spondan. ex Baronio anno 98. num. 3. Postea Fabianus Papa his notariis totidem Subdiaconos addidit, ut quæ illi notis scripserant, hi literis latius, & apertius exprimerent. Spondan. anno 238. num. 1. & Verùm hæc sacra monumenta edictò Diocletiani maxima

xima est parte flammis tradita perierunt. Spondan. ubi proximè.

Verf. Quirici, & Julitæ.

67 Julitæ, & Quirici ejus filii præclarum martyrium pluribus enarrat, asserens non esse eam historiam, quam Gelasius apocrypham hinc dixit. Surius ex Simeon. Metaphraste tom. 3. de probat. Sanctor. historis, die 16. Junii, ubi tradit, Julitiam genere, ac divitiis illustrem fœminam ex Iconio urbe in Lycaonia, viro & fortunis orbatam, post diutinam peregrinationem Tarsum advenisse, ubi pro Christi fide dirissimè cruciata cum Quirico primo gloriosè occubuit. Hujus eximie Martyris mentio fit apud Card. Baron. anno 305. num. 14. Spondan. in Epu. ibidem, n. 15. Carill. Annal. eod. anno, fol. 113. Marul. lib. 5. cap. 6. Gualter. in Chronic. ad ann. 400. pag. 278. Theat. vitæ humanæ lit. M. pag. 342. & lit. M. pag. 284. Vide infra, cap. prox. n. 94. & 95.

Verf. Omni de vocatione veneramur

68 Veneratio, cultusque à tempore Apostolorum Sanctis Martyribus, eorumque Reliquiis reddi consuevit, quem usum Sancti Patres Ecclesiæ communi consensu probarunt, renitentibus tamen hæreticis aliquibus, quorum primus Eunomius extitisse fertur, eumque alii hæresarchæ sequuti fuere. Consule Baron. & Spondan. anno 55. n. 2. & 3. & anno 58. num. 38. anno 97. num. 7. anno 277. num. 8. & anno 319. num. 9. Cui Martyrium honori ut obviam irent Gentiles, de more cadavera eorum flammis, aut fluctibus tradebant. Spondan. anno 102. num. 2. anno 109. num. 2. anno 179. num. 2. & anno 302. num. 5. Verùm alii Reliquias Christianis venundabant, qui illas ut colerent, pecuniâ redimebant, sicut superius præmissimus, num. 59. Adde Gualter. in Chronic. ad annum. 110. ex pag. 50.

69 Sed non omnibus, qui in persecutionibus Fidei morte ab infidelibus afficiebantur, absque delectu cultus exhiberi consuevit, sed illis tantum qui per Ecclesiam approbari meruerunt, quod prævio exacto examine fiebat. Spondan. an. 55. n. 4. & anno 302. num. 20. nam ad veri martyrii lauream quinque concurrere debent conditiones, de quibus Valent. supra, Verf. ut autem, cum segg. Theatrum vitæ humanæ lit. M. pag. 279. In quibus differant veri Martyres Christi à pseudomartyribus petendum est à P. Suar. tract. de Fide, disput. 4. sect. 3. num. 6. Adde quæ de Reliquiarum veneratione habentur supra, lib. 1. cap. 10. à num. 51.

Ibi: Siquidem hac in re secundum veteriorem sententiam.

70 In canonizatione Sanctorum Papam in errorem labi non posse, & oppositam sententiam impiam & temerariam censeri, cum pluribus tenuius supra, d. cap. 10. num. 49. Sed si aliquando circa cultum Reliquiarum Sanctorum aliquid erroris emerisset ex privato aliquorum instinctu, Deus diu latere non permisit, id alieni ex servis sui per revelationem aperiens, ut veritate prodita falsitas appareret, ut de S. Martino Severus scribit in illius vita, cap. 8. Ita Spondan. anno 55. in su.

Verf. Item vita Patrum Pauli.

71 Idem observat Barbosa in collect. ad cap. Sancta Romana, num. 16. 15. distinct. Cardin. Baron. Annal. tom. 3. anno 358. num. 24. Valcarcer. in Epitome Jur. Canon. in d. cap. Sancta, §. Item vitas, col. 42. Possevin. in appar. sacro tom. 1. verb. Antonius Ægyptius, pag. 355.

72 Vitas egregias perillustrium Anachoretarum, Pauli, Antonii, & Hilarionis, authenticas esse, utpote quæ à D. Hieronymo elaboratæ noscuntur, in confesso est apud omnes, à quo recentiores, qui de Sanctis Eremitis disseruerunt, plurima hauserunt, ut Card. Baron. in Annalib. Spondan. in ejus Epit. pluribus in locis: similiter Gualter. in Chronic. Surius de probat. Sanctor. histor.

73 De vita sancti Pauli Eremitarum Principis, differt Card. Baron. anno 253. ex num. 11. & anno 343. Spondan. illo anno, num. 16. hoc num. 1. & 2. Obiit secundum Baron, anno Christi 343. Julii I. Pontificis 7. Imperatoris Constantii & Constantis 7. ætatis suæ 113. A quo solitudinem petierit anno, quæstionis est. Baron. asserit à vigesimotertio, Spondan. & plerique à decimosexto. Vide Spond. d. anno 253. n. 16. Gualter. ad ann. 300. pag. 216. Surius tom. 1. die 10. Januarii. Theatrum vitæ humanæ pluribus in loc. in indic. verb. Paulus Thebaus, Carill. Annal. anno 343.

74 De vita sancti Antonii Abbatis, Magni cognomento, scribit Baron. anno 310. 328. 340. 343. & 358. & ibi Spondan. in Epitome, Sur. tom. 1. die 17. Januarii, Theatrum vitæ humanæ sup. verb. S. Antonius Ægyptius, Carrill. anno 358. Vixit quinque supra centum annos, & in cœlum migravit anno 358. juxta Baron. d. anno 358. quem sequuntur Spondan. ubi num. 5. Carrill. ubi proximè, qui fuit annus 7. Liberii Pontif. & 22. Imper. Constantii.

75 De beato Hilarione videri Baron. anno 358. 362. 365. & 372. & ibi Spondan. Gualter. ad annum 400. pag. 282. Sur. sup. tom. 5. die 21. Octobris Onuphr. in Chronic. anno 351. Theatrum vitæ humanæ in indic. verb. Hilarion Abbas, Carill. anno 372. Martyrolog. die 21. Octobr. Terram cœlo commutavit octogenarius, anno Christi 372. ut testantur Baron. eod. anno, Spondan. & Carrill. secundum quos hic annus numeratur sextus Pontificatus Damasi, & nonus Imperii Valentiniani, & Valentis. Vide Baron. in Martyrolog. die 21. Octobris.

Ibi: Antonii vitam scripsit Anastasius.

76 Cujus frequenter mentio apud. Card. Baron. Spondan. & alios, qui de beati Antonii gestis disserterunt. Congressum tamen S. Antonii & Pauli à beato Hieronymo enarratum, prætermisit Anastasius, ut ait Spondan. anno 343. num. 1. Hic est beatus Anastasius, quem supra memoravimus, qui D. Antonium vistravit, cui duo pallia donavit. Spondan. ex Baron. anno 328. num. 2.

Verf. Item actus Beati Sylvestri.

77 Ex quibus plura deprompserunt, qui vitam beati Sylvestri memoriæ prodiderunt, ut Card. Baron. anno 324. & ibi Spondan. Surius tom. 6. die 31. Decembris, Platina, Ribadeneira, Illescas, & alii, qui de vitis Sanctorum, ac Summorum Pontificum